

Foto: Dagmar Wynants

binnenstad bewoners netwerk amersfoort

Binnenstad Bewoners Netwerk Nieuws januari 2025, uitgave 166

BUURTBUDGET 2025: BEWONERS WERKEN SAMEN AAN EEN FIJNE BINNENSTAD

Tekst en foto: Hans Wels

Ook in 2025 is er weer buurtbudget beschikbaar voor initiatieven in de binnenstad. Het thema in 2025 is, net als in 2024, 'een groene en fijne binnenstad om in te wonen en te leven'. Daarbij valt niet alleen te denken aan nog meer groen in de binnenstad, maar ook aan boeiende en bruisende activiteiten die geworteld zijn in de binnenstad, zoals een aantal festivals. Bij het verdelen van het budget legt het de buurtbudgetcommissie het accent op het samenwerken van bewoners in de eigen buurt van de binnenstad.

Vorig jaar kregen 25 aanvragers in totaal ruim 22.037 euro uit het buurtbudget binnenstad toegezegd. Bijdragen gingen bijvoorbeeld naar verschillende groene projecten zoals voor de Teut, Flintplein en Flintsteeg, het GroenEvent Valkestraat, Stovestraat, Nieuwstraat en omgeving en naar Binnen de Veste. Ook kleine en grotere projecten, zoals het Smartlappenfestival, het Running Diner, het openingsfeest voor de vernieuwde Varkensmarkt, Record Store Day en de Amersfoortse Zwaan kregen een bijdrage. De inhoudelijke verantwoording over 2024 wordt in de loop van januari op de website van het BBN geplaatst.

“Een groene en fijne binnenstad om in te wonen en te leven”

Geld uit het buurtbudget is in veel gevallen slechts een beperkte aanvulling op een soms flinke begroting. Dat is ook de bedoeling: het grootste deel van het budget van een activiteit moet komen van vrijwilligers en andere sponsors.

Nieuwe tonnen met beplanting op de Weverssingel dankzij het buurtbudget.

Beoordeling aanvraag

Op onze website kun je lezen aan welke regels een aanvraag moet voldoen. Bepalend voor de beoordeling zijn onder meer:

- Verbetering van de leefomgeving en gerelateerd aan de binnenstad;
- Ondersteuning bij festiviteiten of andere activiteiten;
- Grote mate van zelfwerkzaamheid en/of sponsoring (± 50 %);
- Voldoende en aantoonbaar draagvlak in de woonomgeving;
- Niet commercieel;
- Een heldere begroting.

Indebuurt033

Naast het buurtbudget is het in 2024 ook mogelijk om een gemeentelijke subsidie voor een doorlopend project in de wijk aan te vragen via Indebuurt033. Een voorwaarde is wel dat het betreffende project niet op een andere manier subsidie krijgt. Meer informatie over het aanvragen van subsidie via Indebuurt033 kunt u op vinden op www.indebuurt033.nl onder 'Actief in de wijk', keuze 'subsidieaanvraag'.

Aanvraagformulier

Het aanvraagformulier voor het buurtbudget 2025 kun je downloaden op www.bbn-amersfoort.nl. Inzenden is mogelijk tot en met 10 maart 2025. Elk idee is welkom en ook dit jaar verwacht de buurtbudgetcommissie weer veel creativiteit van de binnenstadbewoners.

Hoe de Varkensmarkt een sieraad voor de stad werd

Tekst: Johan Riemersma en Peter Veeling, foto: gemeente Amersfoort, pamflet: buurtvereniging

Druk verkeer, waaronder twaalf stadsbussen per uur en bergen fietsers, gaven veel overlast op de Zuidsingel en Varkensmarkt. Voor de bewoners en de ondernemers op en rond de Varkensmarkt was dit de aanleiding om in actie te komen. Met als resultaat dat de vernieuwde Varkensmarkt nu met de Stadsbouwpijs 2024 is bekroond. Maar daar gingen jaren van inzet aan vooraf.

Gereon Bargeman van de Buurtvereniging Zuidsingel vertelt: “Buurtbewoners van de Zuidsingel en Koestraat en ondernemers op de Varkensmarkt waren zeer ontevreden met de situatie. Ze zagen kansen toen de gemeente in 2015 aan de gang ging met een ‘Visie Stadshart’. Ze staken de koppen bij elkaar en vroegen de gemeente om de situatie te verbeteren. De ambtenaren raadden hun aan om zich te organiseren om zo duidelijk te maken wie zij vertegenwoordigden. Daarmee was de Buurtvereniging Zuidsingel geboren. Een handtekeningactie tegen de busritten onder bewoners van de Zuidsingel en omgeving leverden 200 ondertekenaars op. Dat maakte indruk op de gemeenteraad.”

Kansen grijpen

Gunstig was dat op dat moment een nieuwe concessie voor het openbaar vervoer in de provincie Utrecht werd uitgeschreven. Dat bood de mogelijkheid om nieuwe routes van de stadsbussen vast te stellen. Een jaar later werd de bushalte op de Varkensmarkt opgeheven. Gaandeweg besloot de gemeenteraad ook om de binnenstad autoluw te maken. Dat gaf nieuwe kansen. Het eerste dat de bewoners aanpakten was het taxiverkeer. Dankzij

hun invloed werd de taxistandplaats op de Varkensmarkt opgeheven. Dat scheelde weer 200 taxiritjes per nacht in het weekend.

Ontwerplab

Voor de gemeente ontwikkelde de buurtvereniging zich tot een erkende gesprekspartner. De vereniging werd uitgedaagd om zelf een visie op de Varkensmarkt op te stellen. Dat lieten Gereon en de zijnen zich geen twee keer zeggen. Met medewerking van 033Fotostad zetten zij met veel publiciteit een Ontwerplab Varkensmarkt op. Onderdeel was een foto-expositie en een kaartenactie om suggesties te verzamelen. Het Ontwerplab – in de werkruimte van Gereon – trok veel publiek. In drie bijeenkomsten stelden bewoners en ondernemers een visie voor een nieuwe Varkensmarkt op: meer groen, geen verkeer over het plein. Het moest een echt voetgangersplein zijn en van gevel tot gevel lopen. Daarnaast moest de Varkensmarkt een ontmoetingsruimte naast de horecaterassen worden en een betere omgeving voor het kunstwerk Baadster en Torser. Met deze uitgangspunten kon de gemeente aan de slag.

Succesvolle lobby

Ondanks het verdwijnen van de stadsbussen en de taxi's leverde het vrachtverkeer dat de winkels in de binnenstad bevoorraadt, nog steeds overlast op. De buurtbewoners telden gedurende de winter van 2019 het vrachtverkeer. Die cijfers maakten indruk bij de leden van de gemeenteraad. Bestudering van de eerste autoluwe plannen bracht ook aan het licht dat er

Overdracht van de Visie Varkensmarkt tijdens coronatijd, van Gereon Bargeman aan wethouder Willem Jan Stegeman.

nog steeds een doorgaande autoroute over de Varkensmarkt liep. Een lobby bij de gemeenteraad leverde uiteindelijk op dat in 2019 het besluit viel tot een ‘knip’ op de Varkensmarkt. Vrachtverkeer vanaf de Utrechtsestraat kan nu alleen linksaf naar de Westsingel. Opnieuw succes!

Lessen

De belangrijkste ingrediënten voor het succes van de buurtvereniging zijn:

1. Het gerealiseerde draagvlak onder bewoners en ondernemers (via de handtekeningactie en het Ontwerplab).
2. De verzamelde cijfers over het verkeer (bussen, taxi's, vrachtauto's).
3. De acties voeren op momenten dat de gemeente(raad) ruimte voor keuzes heeft.
4. De grote hoeveelheid tijd die de leden van de vereniging erin steken.

Nog genoeg te doen

De energietransitie en de noodzakelijke vergroening van de binnenstad bieden volop aanknopingspunten voor bewoners om aan de slag te gaan. Er is rond de Langestraat, de Hof, de Kamp, de Stadsring en andere delen van de Binnenstad nog genoeg te doen.

BUURTKAMER BINNENSTAD

Tekst: Agnes Witte en Gea Hogenbirk, foto: Gea Hogenbirk

Aan het authentieke pleintje de Appelmarkt vind je de Buurtkamer Binnenstad op nummer 17. Deze huiselijke ruimte is gevestigd in het Alma Huis, een voormalig atelier dat gesitueerd is tussen Café Onder de Linde en Biercafé de Dikke Koning.

De Buurtkamer biedt bewoners in de oude stadskern van Amersfoort elke woensdag vanaf tien uur de gelegenheid om elkaar te ontmoeten, bij te praten onder het genot van een kopje koffie, een spelletje te doen of plannen te maken om iets met elkaar te ondernemen. Elke woensdagmiddag wordt er geklaverjast. Wil je meedoen of een ander kaartspel doen, zoals bridgen, dan kan dat!

Voor elk wat wils

Op woensdag serveert de kok van Het Seminarie een lunchplankje met huisbereide soep en op donderdag kun je aanschuiven voor een twee-gangendiner in Het Seminarie (Muurhuizen 102 / van te voren reserveren). Het Creatief Café vindt elke dinsdag om 14:00 uur plaats in de opkamer van Café Onder de Linde. Hier vind je een trefpunt voor binnenstadbewoners die het leuk vinden om lekker creatief bezig te zijn en ook mensen te ontmoeten. Kom binnen, stal je eigen meegebrachte spullen uit en ga lekker aan het werk. Alles kan, van diamond painting tot haken, breien, borduren, boetseren, naaien en noem maar op.

We geven geen les, maar er is voldoende hulp. En samen komen we een heel eind! Wil je liever schilderen of tekenen? Geef je dan op voor de donderdagmorgen bij de schilderclub 'Stilleven'. Ieder werkt zelfstandig aan zijn of haar eigen project, er is geen begeleiding aanwezig. Wel wordt er gezellig gepauzeerd voor een kop koffie. De ruimte wordt beschikbaar gesteld door Het Seminarie, op de vide boven in de St. Willibrorduskapel.

Meer weten?

Kijk dan op www.buurtkamer-binnenstad.nl/mogelijkheden

VREEMDE GASTEN GAAT DOOR IN 2026

Tekst en foto's: Peter Veeling

Ruim een jaar geleden werd duidelijk dat na 2024 Vreemde Gasten niet meer op de reguliere subsidie van de gemeente kon rekenen. Voor de subsidieronde 2025-28 stelde de gemeente de eis dat alleen jaarlijkse activiteiten in aanmerking komen. Als tweejaarlijkse activiteit viel Vreemde Gasten buiten de boot.

Een paar maanden later bleek de aanvraag van de KunstKijkRoute te zijn afgewezen. Na de succesvolle editie 2024 stond de werkgroep Vreemde Gasten voor de vraag: gaan we verder en hoe?

Erg positief

Vreemde Gasten heeft de deelnemende bewoners via een vragenlijst gepolst en bijna driekwart van de bewoners reageerde. Hoe kijken zij tegen hun deelname aan? De reacties zijn overwegend positief: 90% is van plan in 2026 weer mee te doen. En vrijwel iedereen zou desgevraagd buurtgenoten aan-

raden om mee te doen. Omdat het 'een leuk, gezellig en laagdrempelig initiatief is waar je kennis kunt maken met kunst, kunstenaars en bezoekers van de binnenstad'.

Verder als zelfstandige stichting

Nu de KunstKijkRoute definitief stopt, blijft Vreemde Gasten als enige mogelijkheid over om beeldende kunst in de binnenstad te presenteren. Dat vinden we een verarming voor onze buurt en voor de kunstwereld. De werkgroep heeft de knoop doorgehakt en besloten om als zelfstandige stichting geld te werven bij lokale en provinciale fondsen voor 2026. De gemeente heeft laten doorschemeren dat er ook projectsubsidies zijn.

Doe mee!

Dat betekent voor de werkgroep een hoop werk aan de winkel. Sommige leden hebben minder tijd beschikbaar, terwijl er meer te doen is. Een ander punt is het nijpende gebrek aan beschikbare woonhuizen. Wie zin heeft om bij te dragen aan Vreemde Gasten 2026 als lid van de werkgroep, of wie als bewoner met zijn huis wil meedoen. Meld je aan of laat je informeren via info@vreemdegastenamersfoort.nl.

Zoekplaatje

Het vorige zoekplaatje

Het stenen bord met '1984' is te vinden in de deels herbouwde stadsmuur aan het plantsoen achter de Beestenmarkt.

Een nieuw zoekplaatje

Waar vind je dit bordje?

Mail het antwoord voor xx januari 2025 naar info@bbn-amersfoort.nl o.v.v. BBN Nieuws zoekplaatje.

Onder de goede inzenders verloten we koffie met gebak bij Kafé Koppelpoort aan Grote Spui 23.

Rietveldpaviljoen De Zonnehof 65 jaar

Ter gelegenheid van het 65-jarig jubileum van het Rietveldpaviljoen in Amersfoort is op 15 januari het jubileumboek 'Hoeveel geluk kan een stad hebben' verschenen. Het boek vertelt de geschiedenis van het Rietveldpaviljoen vanaf de eerste plannen van legendarische burgemeester Hermen Molendijk tot aan de herrijzenis in de afgelopen jaren. Met bijna 300 illustraties laat het boek zien waarom Amersfoort zo veel geluk heeft gehad met de vestiging van deze eerste Nederlandse kunsthof.

Het boek is verkrijgbaar via de website van Uitgeverij Zonnehof: www.zonnehof.online

CITAAT UIT HET DAGBOEK VAN BURGEMEESTER CORNELIS VOLCKENS

Samengesteld door: Agnes Witte

Transcriptie door D.H. Huygen: "Op 8 november (1555) hebben de vier keurmeesters mij gemeld dat zij op 6 november op de singel een gevold Amersfoorts laken hebben zien hangen, dat erg slecht was en niets waard. Het was niet op de kamer van de keurmeesters gebracht om beoordeeld te worden. Daarom is het afgewezen kleet in drie stukken gescheurd."

Laken is een wollen stof die eerst wordt geweven en vervolgens vervilt. De geweven wollen stof werd met zand, kokend water en urine gekneed tot waterafstotend laken. Dit gebeurde door voetvellers, die in een kuip urenlang met blote voeten op het natte laken moesten stampen. Later verving de volmolen (waar nu de Katoendrukkerij zit) dit arbeidsintensieve proces: aangedreven door het water van de beek werd het laken nu met houten stampers machinaal bewerkt.

Scan de QR-code en je kunt de vorige editie (164) teruglezen.

Agenda

- elke woensdag **Buurtkamer binnenstad**
Alma Huis | Appelmarkt 17 | 10 uur
- elke woensdag **Stiltemeditatie in de Sint-Joriskerk** | 9.00 uur, meer info www.stadsdominee.nl
- elke donderdag **Stilte/avondgebed** | Oud-Katholieke kerk | 't Zand | 19.00 uur
- elke 4e zondag **Huisbereide lekkernijen en een mini-concert** | Het Seminarie
- 21 januari **Seniorentafel** | 10.30 uur
Stadscafé3
- 26 januari **Amersfoorts Songfestival**
De Lieve Vrouw
- 1 februari **Snuffelmarkt** | Eemplein
- 1 febr. t/m 4 mei **Mona Hatoum: inside Out**
Kunsthof KAdE
- 2 februari **Gluren bij de burens wintereditie**
binnenstad
- 9 februari **Amusetour** | Binnenstad
- 18 februari **Seniorentafel** | 10.30 uur
Stadscafé
- 1 maart **Snuffelmarkt** | Eemplein
- t/m 2 maart **Jan de Beus: schilder - verzamelaar** | Museum Flehite
- 18 maart **Seniorentafel** | 10.30 uur
Stadscafé
- 23 maart **Amersfoort City Trail** | Binnenstad
- 12 en 13 april **Smartlappenfestival** | Binnenstad
- t/m 13 april **Glaskunst Triënnale Amersfoort**
Musiom
- t/m 4 mei **Pretty Dark** | Museum Flehite

Redactie

Johan Riemersma
Peter Veeling
Hans Wels
Lisanne van de Weerdhof (eindredactie)
Agnes Witte
Dagmar Wynants (vormgeving)

Contactgegevens BBN

Post Teut 67, 3811 WN Amersfoort
E-mail info@bbn-amersfoort.nl
Web www.bbn-amersfoort.nl
Facebook www.facebook.com/bbn033